

Stilliggen = gaande houden

 Jolt Oostra

We roeien op de IJssel. Heel mooi, maar met de nodige risico's. Vooral sturen op de IJssel is iets wat niet vanzelf gaat. Wat is het dan prettiger dan een rubriek in de Bellnote, waar je zittend in je luie stoel, alles leest over het sturen op de IJssel? Zodat je in de boot precies weet waar je aan toe bent? En als die rubriek geschreven wordt door onze eigen Jolt Oostra, wat willen we dan nog meer? Veel lees- en leerplezier!

In 6 tot 7 afleveringen komen de meest "populaire" stuurvraagstukken aan de orde:

1. Stroom: waar wel/niet laten lopen
2. Stilliggen = gaande houden
3. Rondmaken op stroom
4. Omgaan met deining: leg stil die boot!
5. Omgaan met deining: nooit ernaar toe.
6. Omgaan met deining: golftypen onderscheiden
7. Havens in- / uitvaren

In deze aflevering: Stilliggen = gaande houden

Op de IJssel zijn we meestal niet alleen. We hebben met ander verkeer te maken zoals vrachtschepen en pleziervaart. Of de duvel ermee speelt kom je ze vaak tegelijkertijd tegen en dreigen we in conflict te komen met de twee bekende regels:

Regel 1. Blijf altijd zover mogelijk uit de buurt van motorschepen!

Regel 2. Als dat echt niet kan is automatisch regel 1 van toepassing..

Flauw, maar wel duidelijk. In zo'n situatie kun je gedwongen worden je toevlucht te zoeken tussen de kribben. Dat is geen slechte oplossing zolang je weet wat je daar kunt verwachten. Dus, je laat lopen, houden en stoppen zodat je b.v. 2-4 bootlengten benedenstrooms van een krib ligt. Klaar? Nee, nu begint het pas.

Je merkt meteen dat een boot die niet vaart een onhandelbaar ding is: wind, stroom en de draaiende kribstromen hebben (bijna) vrij spel en aan je roer

heb je HELEMAAL NIETS. Je moet dus aan het werk. Motorbootschippers hebben het in zo'n geval dan ook niet over "stilliggen" maar over "gaande houden". Ze beschikken daarvoor over een heel arsenaal aan hulpmiddelen van boegschroeven tot hekschroeven en zelfs schroeven midscheeps waarmee ze zonodig dwars-uit kunnen varen. Dat alles alleen maar om het schip op z'n plaats te houden. Hebben wij allemaal niet. We hebben wel iets anders: een heel wendbare boot en daar maken we gebruik van.

Ondertussen wil je niet te dicht bij de wal komen om schade aan bladen of romp te voorkomen. Sommige vrachtschepen trekken namelijk veel water weg (zuiging) en dicht bij de wal kun je dan de bodem raken. Je wilt ook niet buiten de kop van de krib komen waar de stroom je meeneemt. Eigenlijk zou je óók wel even een stukje dwars-uit willen varen b.v. van positie 1 naar positie 2, maar wij kunnen alleen vooruit en achteruit, in dit geval bijvoorbeeld volgens de stippellijn van A naar B. Dat kan met 2-4 halen aan BB, maar dan gaat de boot ook varen en sneller en verder dan de ruimte waarschijnlijk toelaat. Effectiever is vaak dit: Ronden over SB (1x), 1-2 (spoel)halen beide boorden, Houden BB. Dan vandaar naar C: Ronden over BB (1-2x), Strijken gelijk, Laat lopen, Houden en via Ronden parallel gaan liggen aan de eerstkomende deining, waarschijnlijk die van het motorjachtje. Het is maar een voorbeeld en het kan ook op andere manieren.

Wat we in ieder geval vaststellen is dat Rondmaken een zeer nuttig commando is ook al is het maar voor 1x strijken en 1x halen.

Wat we ook merken is dat we voor deze kleine manoeuvre heel veel commando's nodig hebben en dat in zeer korte tijd! Je prát je ploeg a.h.w. naar de gewenste plaats toe en je begint waarachtig begrip te krijgen voor die instructeur die tot vervelens toe blijft zeuren dat je de commando's niet alleen moet kennen maar vooral moet behéersen.

Goed, we liggen nu in positie 2 en vervolgens zorgt b.v. de wind er dan weer voor dat je opnieuw kunt beginnen.. Kortom, stilliggen is ongeveer het lastigste wat je kunt bedenken: je bootbeheersing wordt echt op de proef gesteld en het is niet voor

niets een "geliefd" onderwerp bij het halen van de 5e handtekening voor de IJSSELBEVOEGDHEID.

Dit is maar één voorbeeld van de vele situaties die mogelijk zijn. Je leert het echt alleen in de praktijk en het is dus nuttig om 't met je ploeg af en toe te oefenen. Doe dat de eerste keer 't liefst bij rustig weer.

Nog een reden om dit te oefenen: het komt regelmatig voor dat onderweg het roer onklaar raakt of een stuurtoew breekt. Ook in zo'n geval moet je de boot uitsluitend met commando's kunnen besturen. En aanleggen!

Jolt Oostra

